56 (1147). ՓԵԹԱԿ, ՄԵՂՈՒՆԵՐ

Նիղ փողան, էրգեն սողան,
Սըրկըվագնիր մեճ՝ գտողան:

57 (1148). ՕՁ

Ջլէ վըբիլ, նխշուն թումբան.
Ո՛չ դըս ունը, ո՛չ էլ՝ իման:

58 (1148). ՕՁ

Չընգըը պիրեռ,
Վիզն՝ ըըըրի,
Լեզուն՝ դաջգի:

59 (1149). ԱՐԵՎԻ ՇՈՂ

 Օսկե սուն՝ մդավ դուն:

60 (1150). ՈՋԻԼ, ԵՂՈՒՆԳՆԵՐ

Սար ու ծորեն ընգնի՝ չճարտի,
Էրգու քրրի արանկ ընգավ՝ գճարտի:

61 (1151). ՀՐԱՑԱՆԻ ԿՐԱԿՈՑ, ՊԱՐԿՈՒԺ

Էշ գյոը, փշկուլ օռուն՝ գ՚ֆոր:

62 (1152). ԹՈՆՐԻ ԱԿ

Գոխկիր կլոր, մեճ լը՝ ձագ,
Ախմախ չէղնիս՝ գըսիս ագ:

ԱՂՈԹՔՆԵՐ

1 (1153). ՉԱՐ ԱՉՔԻ ԱՂՈԹՔ

1

Չար աչքը՝ չար փշին,
Չար փուշը՝ չար կրագին,
Չար կրագ դանին
Անդունդք խորանին,
Աներևույթ գանի:
Գացինք քալաք բաշարանքի,
Մեր դերն էգավ՝ մոնթին թագի,
Խոսքէ - խոսք ենք բաղարակի:
Չար աչքը՝ չար փշին,
Չար փուշը՝ չար կրագին,
Չար կրագ դանին
Անդունդք խորանին
Աներևույթ դարձնի:
Սողոմոն բաղարագին
Աչքով դվողի աչքը՝ տրաքի,
Մարտ է՝ թիգնամեջքին,
Կնիգ է՝ ծծի դագին:
Չար աչքը՝ չար փշին,
Չար փուշը՝ չար կրագին,
Չար կրագ դանին
Անդունդք խորանին,
Աներևույթ գանի:

2 (1154).

2

Չար աչքն ի չար փուշ,
Փուշն ի պոչ գրագ,
Պոչն ի արառած քար,
Քարն ի՝ էլման ձով,
Ձովն ի չիք ըմեն:
Բրիըրան շղ մր վիսի:
Ամե՛ն:

3 (1155).

3

Աստվա՛ծ, ըմ հըվար քու դուռ,
Փրգէ կիս չառ աճկի՛ց,
Չար մարտո՛ւց, չար նիաթի՛ց:

4 (1156).

4

Օրշնյալ դե՛ր, սուրպ Քրիստո՛ս,
Աստվա՛ծ, տու ազադիս ամեն չարից,
Ամե՛ն փործանքից, ամե՛ն չարխադից:

5 (1157). ԾՆՆԴԿԱՆԻ*

1

Հիսուս, Մայրաս տու կուս ես,
Անդադար բարեխոս ես,
Աստվածածին օրշնէ կքեկ,
Օրշնած ջրով ցողվէ,
Սուրբ աղոտկով պայէ,
Ամեն չարից փրգէ:
Օրշնած կանանց օրշնած պդուղ որովայնին,
Կուս, մաքուր Մայրսս աստվածածին՝
Բարեխոսյալ էղնի**:

6 (1158).

2

Տաք հայի հուլ գիքա,
Էլեք դեսեք օ՞վ գիքա,
Մեգ Հիսուս, մեգ՝ Քրիստոս,
Ադենակալ բոզ ձիավոր,
Սբ. Սարգիսն էր՝ շրճավ քարով.
- Տեր ո՞ւր կէրթաս աշագերդով:
- Դուռն հիվնդին,
- Հէրդիկ տղոցկանին
Բսկնիս քցեմ վերե բարձին,
Որ չխաւկէ կիս,
Չփագէ լեզուն բերնիս:

7 (1159). ՔՆԻ

1

Իմ տեր՝ խոբունկ քուն,
Ավետրան գլխուն,
Շուրջտ ու ծածկոց,
Դավական ու դռան փագ:
Իմ տերն՝ սյսխաբան
Իմ տուն ու տեխին,
Իմ տեղ ու բարձին,
Կուս, մաքուր Մայրսմ սստվածածնա ձեռնով,
Սբ. Յոտ վերքի ձեռնով,
Ադանափայ բոզ ձիավոր Սբ. Սարգսի ձեռնով,
Փրգա, ապադա կուրից, բուխտնից, անօբենի ձեռից,
Գազանի բերնից, ամեն շառից, ամեն ցավից:

8 (1160).

2

Էրգնու տուռ՝ բացուգ է,
Ոսկէ աթոռ դրուգ է,
Քրիստոս՝ վբեն նստուգ է,
Մենձ ու փոքր խաշվուգ է:
Մեղա աստու, մեդա աստու,
Խոստովանիմ սռաճ աստուն՝
Դժոխքի դոնից ընցա,
Դրախտի դուռ հասա,
Աջ պահաբան, ձախ պահաբան.
Հիսուսի գավազան՝
Գլխուս պահաբան:

9 (1161). ՎԱԽԻ

Թազա եացի հող էգավ,
Էլեք տեսեք վ՞ով էգավ,
Էգան իրեք բոզ ձիավոր,
Կանաչ - կարմիր կամավոր,
Մեգ Հիսուս, մեգ՝ Քրիստոս,
Ընծային աստվածածին,
Էլան սարով, իճան՝ դաբով,
Հրիշտակն էր՝ առճի բարով,
- Տէր ո՞ւր կէրթաս:
- Անձղներով,
- Կէրթամ դուռն ի եիվնդին,
Բսկնիք թալիմ՝ հեդե բարձին,
Չվախենա, կիս չիաւկէ:

10 (1162).

Է՛յ դակ եազ ու բաղ սուֆրը,
Խնայիբկ էղնիս առ աստված,
Ասսու աճկ էղնի՝
Մըր մալ ու մուլքին,
Քոչ ու քուլֆաին,
Նաջարին ու բեջարին*:

11 (1163).

1

Է՛յ Մաբուսկու սբ. Աստվածածի՛ն,
Էգեր իմ քու տուռ,
Հեռու բըեիս հըըըմուց,
Կոլոռից, չոռ ու ցավից,
Դիբամոր յարից, է՛լ բեթարից:

12 (1164).

2

Փառք ու շուքուր աստված,
Զոբավոր սբ. Կարաբեդ,
Բըեըբան էղնիս ըմ օրտոց:
Անփորձանկ աբբին, անդիս
Թշնամուց, անօբաց:

13 (1165).

Օրշնիմ՝ լավանաս.
Չոըս գատա գողնաս,
Ցըս ուդիմ՝ տու լավնաս:

---

*Ծննդկանի, քնի, վախի աղոթքները և մանկաբուժության մի քանի հավատալիքները (կոխի, վախի, ճետ դնելու) գրառել ենք Ակունքում՝ շնորհակալ բանասաց Հռոոմսիմ Մանուկյանից: Ծնողները գաղթել են Մշո Աղջանից (Ծան. կազմողի):

**Ես սովորեր իմ իմ մորից, հեղո ինձ էրազով ա տված, ժողովուրդ, օր գուկա իմ մող՝ վախ գպռնեմ, մո՛մ գթապեմ, կաղոթեմ, ժողովուրդ գոյ կէղնի, տղոցկանի աղոտկ կէնեմ, քնի աղոտկ (Ծան. բանասացի):

*Հաց թխելիս՝ աղոթում էր Կաժե Խաչատրյանը: